

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

Slutrapport

Uppgifter om projektet

Namn på projektet: #KlarFramtid, delprojekt Oxelösund Startdatum: 2019-09-01

Kontaktperson projektet: Martin Vrethammar Slutdatum: 2022-09-30

Telefon: 070-688 42 82

E-postadress: martin.vrethammar@oxelosund.se

Sammanfattning

#KlarFramtid var ett ESF-projekt med målet att få fler unga i åldern 15 – 24 år att påbörja eller återuppta studier, alternativt etablera sig på arbetsmarknaden. Fem delprojekt, Arbetsförmedlingen Eskilstuna, Rekarne gymnasiet Eskilstuna, Katrineholms kommun, Köpings kommun och Oxelösunds kommun arbetade tillsammans under huvudprojektägare Region Sörmland. Delprojektens gemensamma mål var att få fler unga kvinnor och män att slutföra gymnasiet, påbörja vuxenstudier eller etablera sig på arbetsmarknaden och på så sätt väcka en framtidstro hos varje individ. Projektets genomförandefas sträckte sig mellan 2020-01-01 – 2022-08-30.

Kompetenserna i delprojekt Oxelösund bestod av pedagoger, studie- och yrkesvägledare, jobbcoacher, studiecoacher samt en specialpedagog. Projektmedarbetarna har under projekttiden haft kontakt med ett hundratal individer i målgruppen, och fram till våren 2022 så har 27 män och 18 kvinnor varit inskrivna och de har tillsammans erhållit 113 godkända gymnasiebetyg.

Under projekttiden så har vi skaffat en tydligare bild av de svårigheter som många ungdomar bär på och som gör att de inte tar tag i sina studier. Framgångsfaktorerna har varit regelbunden kontakt med individerna, ge dem ett bra bemötande, lyssna på dem och vid behov ge dem motiverande samtal. Aktiviteterna har hela tiden anpassats deltagarnas individuella möjligheter, vilket ökat deras chanser att lyckas. Tiden i projektet har även bidragit till möjligheter att se över och förbättra samverkan mellan ansvariga aktörer - gymnasieskolan, Komvux, Arbetsförmedlingen, Socialtjänstens uppsökande verksamhet och det Kommunala Aktivitets Ansvaret (KAA).

Projektidé och förväntade resultat

I Oxelösund har #KlarFramtids syfte varit att öka andelen ungdomar i kommunen som uppfyller

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

de grundläggande krav som behövs för att de ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. #KlarFramtid arbetade därför för att ungdomar som hoppat av gymnasieskolan skulle återuppta sina studier eller hitta andra vägar till arbetsmarknaden. Organisationen byggde också upp stödstrukturer kring grundskoleelever för att minska risken för att de ska avsluta sina studier i förtid, bland annat har tre Familj- och skolpedagoger anställts för att arbeta aktivt med det. Projektets arbete låg alltså i linje med kommunens inriktning, vilket underlättade arbetet under pågående projektid och ökade möjligheterna för fortsatta aktiviteter till målgruppen efter projektets slut.

Delprojekt Oxelösund erbjöd individuellt anpassade studier för ungdomar, mellan 15 och 24 år som hade hoppat av gymnasiet, enbart hade ett studiebevis eller inte hade avslutat grundskolan. Deltagaren kunde inriktas mot praktik eller studier och en anpassad individuell aktivitetsplan togs fram. Studierna skedde med förstärkt stöd och parallellt med motivationshöjande insatser. Det kan skönjas samband mellan hälsa, utbildning, inkomst och genus; och projektet arbetade för att bryta oönskade trender som kunde leda till dåliga studieresultat. Genom att ge individerna ökad kunskap i hur man vårdar sin hälsa, och insikt i hur hälsan påverkar det nuvarande och framtida livet, ville vi bryta individernas eventuellt destruktiva vanor och visa på ett livssätt som förbättrade hälsan och minskade risken att fastna i utanförskap.

Det fanns även ett behov av en förbättrad samverkan med gymnasieskolorna, AF och vården och skapa de verktyg som behövdes för att kunna erbjuda rätt stöd till målgruppen. Deltagarna bestod till övervägande del av svenskfödda män med svårigheter att klara av skolan, de hade ofta många misslyckanden bakom sig och var i behov av individuellt stöd för att komma vidare. Men det har även funnits en grupp utrikesfödda individer som läste en yrkesutbildning, som i första hand behövde hjälp med det svenska språket och med studieteknik, eftersom de saknade studievana.

Målen delas in i effektmål och projektmål samt sätts på tre nivåer: individnivå, organisationsnivå och strukturell nivå.

Effektmål

Individ

Ökad andel ungdomar i Oxelösunds kommun som uppfyller de grundläggande krav som behövs för att de ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden, de får bättre ekonomi, bättre hälsa samt ökade möjligheter att forma sina egna liv.

Organisation

Färre medborgare blir beroende av ekonomiskt bistånd, minskad andel individer i Oxelösund som står utanför arbetsmarknaden.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

Strukturellt

Vidgade normer och ökad förståelse för ungdomars livssituation och deras eventuella behov av att få ta del av individuella lösningar.

Projekt mål

Individ

Projektet ska leda till att andelen ungdomar i Oxelösunds kommun som påbörjar eller återupptar sina gymnasiestudier eller erhåller ett arbete ökar. Detta sker genom att minst 80% av deltagarna i projektet följer sin handlingsplan, som är anpassad efter projektets utbud av aktiviteter. Individernas eventuella destruktiva vanor bör bytas mot sådant som förbättrar hälsan och som ger dem effektiva strategier för att inte fastna i utanförskap. Detta sker genom att individerna får ökad kunskap i hur man vårdar sin hälsa och hur hälsan påverkar deras nuvarande och framtida liv. Mäts med att minst hälften av deltagaren gått hälsoskolan samt genom självskattning.

Organisation

De aktörer som arbetar med ungdomarna utvecklar sin kompetens och sina möjligheter för att få fler ungdomar att lyckas slutföra sina gymnasiestudier genom att utbildas i Supported Education och i horisontella principer. De fysiska miljöerna anpassas så att ungdomar som har svårt att prestera i skolan kan ta till sig studierna bättre.

Strukturellt

Öka samverkan med gymnasieskolorna, särskilt Introduktionsprogrammen, genom att skapa grupper som har regelbundna träffar.

Jämställdhet

Individernas normer för jämställdhet anpassas mer efter hur det ser ut i dagens samhälle genom att informera och öppna upp för könsöverskridande yrkesval. Projektet öppnar upp deltagarna för ett mer normkritiskt inriktat perspektiv i projektets aktiviteter, genom att låta deltagarna diskutera och reflektera över vilka värderingar och attityder som styr över hur olika individer väljer att leva sina liv.

Tillgänglighet

Ingen funktionsnedsättning ska vara ett hinder för att delta i projektets aktiviteter. Projektet säkerställer att alla deltagare är välkomna och får det stöd som de behöver.

Icke-diskriminering

Ingen deltagare ska behöva utsättas för trakasserier eller kränkande behandling, om det händer så kommer projektets personal att agera och vidta åtgärder så att trakasserierna upphör och inte sker igen.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

Projektets resultat, mål och indikatorer

Under genomförandefasen så har 27 män och 18 kvinnor varit inskrivna i Oxelösunds delprojekt. Vi har även arbetat med individer i målgruppen som inte skrivits in i #KlarFramtid, men som vi ändå kontaktat och erbjudit stöd. Vi behöll förstås kontakten med dessa även om de inte upplevde sig behöva något stöd för tillfället; totalt räknar vi att vi har haft kontakt med över 100 individer i målgruppen.

Projektets individmål, att minst 80% av deltagarna i projektet följer sin handlingsplan anpassat efter projektets aktiviteter, visade sig vara svårare att mäta än tänkt. Visserligen kan vi se att i princip alla deltagare följde sina handlingsplaner, men det var också vanligt att de gjorde periodvisa avbrott och hade längre tider av frånvaro – vilket inte ingick i deras handlingsplaner.

Även för målet att arbeta med deltagarnas hälsa, genom att mäta att hälften av deltagarna deltagit i en hälsoskola, var för snävt. Visserligen har deltagare genomgått en variant av hälsoskola, men den har skett i grupp vilket flera av projektets deltagare inte velat delta i. Samtidigt så har det förts en hel del samtal med deltagarna individuellt om hälsa och livsstil, vilket kan antas leda till en ökad insikt och därmed förbättrade möjlighet att leva hälsosamt. Det har även, så länge det gick för pandemin, skett fysiska aktiviteter där projektmedarbetare tränat tillsammans med deltagare; bland annat Padel.

Ett kvantitativt mått, som visar på projektets betydelse, är att det totalt under projektiden har nåtts 113 godkända betyg. Framförallt är det deltagare som läst yrkesprogram som lyckats ta betyg genom att dra nytta av det individuella stödet, men även deltagare med som läst enstaka gymnasieämnen har kunnat dra fördel av projektets upplägg och därigenom uppnått godkända betyg.

Efter att ha lämnat projektet så har deltagarna nått nedanstående status:

Huvudsaklig status vid avslut:	Kvinnor	Män	Totalt
- arbetar som anställd	3	3	6
- arbetar i egen verksamhet	0	0	0
- studerar	11	10	21
- har lärlingsplats	0	0	0
- praktiserar	0	1	1
- söker arbete	2	0	2
- annat	2	13	15

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

Projektgruppen i Oxelösund upplevde att projektet gav oss en tydligare bild av de orsaker som gjorde att deltagarna avslutade studierna i förtid och sedan inte heller tog i sina studier vid ett senare tillfälle. Orsakerna till att ungdomar avslutar sina studier i förtid beror ofta på en komplex problematik. Det kan vara psykisk ohälsa - depressioner, social fobi, olika typer av ångestproblematik, inte sällan finns det olika typer av diagnoser; till exempel ADHD, ADD och Aspbergerssyndrom. Några deltagare "försvann" periodvis och slutade svara på våra kontaktförsök, vilket gjorde att arbetet stundtals upplevdes som frustrerande för projektmedarbetarna.

Även om flera deltagare har erhållit godkända betyg i gymnasieämnen, via projektets distansstudier, så har de ändå hållit sig mest i hemmet; vilket eventuellt kan försvaga deras väg till en krävande arbetsmarknad där det ställs krav på en social kompetens. Pandemin, som i princip varade under hela genomförandefasen, satte tyvärr käppar i hjulen, både det uppsökande aktivitet och arbetet med att få deltagarna att lämna hemmet försvårades. Ändå kan sägas att projektets arbetsmetoder, med ett individuellt stöd i en efter målgruppen anpassad studiemiljö, har varit ett resultatmässigt framgångsrikt sätt att få deltagarna att nå sina mål.

Vid projektets start var ambitionen att varje deltagare skulle få en kartläggning, för att lyfta fram deras individuella behov av stöd och se vilka aktiviteter som var lämpligast för att komma vidare i studierna; och för kunna hantera de tidigare hinder som legat i vägen. Ambitionen var också att vi, i samband med starten, skulle ha en introduktion för deltagarna, gärna i grupp, och då ta upp de teman som vi upplever att deltagarna behöver. Detta visade sig vara något som vi under hela projekttiden fick vidareutveckla, det visade sig vara svårt att få till en grupp med deltagare med samma startdatum, med liknande stödbehov och som samtidigt var öppna för att delta i en grupp. Vi har dock planer på att fortsätta att utveckla detta arbete genom att samverka med ekonomiskt bistånd för att se om det finns individer inskrivna där som är lämpliga att remittera till denna aktivitet.

Under projekttiden har samverkan med gymnasieskolorna, särskilt Introduktionsprogrammen, ökat. Representanter från Oxelösunds kommun och projektet har haft regelbundna möten med gymnasieskolorna i Nyköping där ungdomar från Oxelösund går.

Till allra största del kommer projektets aktiviteter att fortsätta efter projektets slut. Vi har i huvudsak arbetat med ordinarie personal i projektet, vilket gör att den utbildning och de erfarenheter som gjorts kommer att behållas, och de kommer i stor utsträckning fortsätta arbetet efter projektets slut. Även lokalerna kommer att finnas kvar, med tillhörande möblering.

Arbetsätt

Någon egentlig ny metod har inte tagits fram i delprojekt Oxelösund, men olika arbetsätt som använts under projekttiden har kunnat prövas, utvecklas och anpassas efter lokala behov och förutsättningar. Deltagarna har i första hand studerat, på distans eller platsförlagt, med möjlighet till individuellt stöd, men även praktikplatser har funnits som alternativ för deltagare där studier inte varit aktuellt. Vi har också arbetat med aktiviteter som motivationshöjande insatser,

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

hälsoskola, arbetsmarknadskunskap, datakunskap och studiebesök. Deltagarna har kunnat komplettera grundskoleämnen, gymnasiekurser eller ett yrkespaket för att öka sin anställningsbarhet; allt med stöd av personal i projektet.

Deltagarna började sin tid i projektet med en kartläggning som sedan låg till grund för vilken aktivitet som var lämpligast, i regel var det studier men viktiga var att aktiviteterna svarade mot deltagarens individuella behov. Förutom studier, både på distans och platsförlagda, kunde en praktik vara aktuellt. I de fall deltagaren läste på distans så fanns projektpersonalen hela tiden med och stöttade. Naturligtvis spelade projektets studie- och yrkesvägledare en viktig roll i detta arbete.

Projektets lokaler planerades förstås efter deltagarna och deras situation; vi hade en större studiesal där de som i huvudsak behöver studiestöd kan arbeta, sedan hade vi ett mindre rum där deltagare med en mer komplex livssituation kunde vara.

Tiden med #KlarFramtid har gett oss möjlighet att göra en extra genomlysning av kommunens arbete med det Kommunala aktivitetsansvaret. Det har förstås redan innan projektet funnits rutiner för att identifiera och kontakta individer som hoppat av skolan, men det har saknats effektiva vägar för att hålla kontakten med dem som inte svarar. Det har också saknats tillräckliga aktiviteter att erbjuda dem som inte kunnat tänka sig att återvända till ungdomsgymnasiet, detta är något som vi har förbättrat tack vare projektet och det är något som vi kommer att behålla efter projektetidens slut. Framförallt så har det individuella stödet till de individer som studerar ökat, genom möjligheten till individuell stöttning. Öka samverkan med gymnasieskolorna, särskilt Introduktionsprogrammen, genom att skapa grupper som har regelbundna träffar.

Vi har också vid flera tillfällen hjälpt deltagarna till att få rätt stöd om de varit i behov av att få en kontakt med vården.

Arbetet med de horisontella principerna pågick under hela projekttiden och vävdes in i alla aktiviteter och alla möten med deltagarna. För att undvika att någon diskrimineras och för att förhindra godtycklighet och generaliseringar i bemötandet av deltagarna så uppmuntrade vi självreflektion i personalgruppen, det kunde också vara givande att försöka vända på perspektivet och se situationer ur andras ögon. Vi har också arbetat med neutralitet inför könsöverskridande yrkesval och därmed hållit dörrarna öppna för att individens val av yrke inte ska behöva begränsas av normer som upplevs som begränsande.

Vi har också arbetat för att öka tillgängligheten för deltagarna, vi anpassade därför aktiviteterna, stötningen och lokalerna efter individernas behov. De fysiska miljöerna anpassades så att ungdomar som hade svårt att prestera i skolan, via en lugnare miljö, kunde ta till sig studierna bättre. Dels så var själva lokalen placerad i en avskild del av skolan, sedan fanns skärmar mellan borden för att skapa arbetsro och undvika sådan som kan distrahera. Några deltagare hade lätt att tappa koncentrationen om det var mycket ljud och rörelse, och för dem gav skärmarna mellan

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

bänkarna avskildhet och studiero. Vi anpassade även sättet som information gavs, för att det skulle vara lättillgängligt.

I maj och juni 2021 utbildades projektpersonalen i Supported Employment, utbildningen tog fyra heldagar varav en dag inriktades på Supported Education, som går ut på att ge stöd till att välja, skaffa och slutföra mål inom utbildning. Vi har också haft föreläsningar i olika ämnen, t.ex. hederskulturer och olika teman med psykolog från Eskilstuna och i horisontella principer. Språkstörning med lokal specialpedagog

Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Det övergripande målet med kommunikationen har varit att ungdomar i målgruppen, samt personer i deras närhet, kunnat nå vetskap om att projekt #KlarFramtid finns i Oxelösund. De ska ha kunnat bilda sig en uppfattning om vad projektet erbjudit och vad det innebar att medverka som deltagare. Vi har också varit noga med att nå ut med information till personal i Oxelösund som arbetat med målgruppen samt till tjänstemän och politiker om att projektet fanns och vad det innebar att delta.

Spridning utanför organisationen har i första hand skett via projektägaren, så att alla delprojekt presenterats till exempel på ett Teamsmöte med ett annat projekt.

Följande kanaler har använts för spridning i Oxelösund:

Extern kommunikation:

www.oxelosund.se

www.facebook.com/oxelosundskommun

www.region.sormland.se

Intern kommunikation:

Kommunens intranät Origo

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering

Den externa utvärderaren har inte bidragit till lärande i någon större utsträckning, mer än att de resultat de redovisat överensstämmer med projektpersonalens bild av hur deltagarna upplevt sin tid i projektet vilket förstås är viktigt. Projektet har däremot haft utvärderingsenkäter som riktat sig till deltagare som fullgjort, eller av annan anledning lämnat projektet. Resultatet av dessa bekräftar både projektpersonalens iakttagelser och slutsatser från den externa utvärderaren, nämligen att deltagarna är mycket nöjda med det stöd som de fått från projektet. Personalen beskrivs som mycket kompetent och deltagarna uppgav att de fått det stöd som de behövt ha för

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Diarienummer:

Inkom:

Vi förändrar arbetsmarknaden

att klara av sina studier.

Vi har också genomfört en utvärdering till projektmedarbetarna, som i huvudsak har tagit sin utgångspunkt i att säkerställa att projektets planerade aktiviteter har genomförts och att inte projektets mål har glömts bort, detta eftersom det är lätt att missa delar av det som angetts i projektets ansökan.

Användande av resultat

Till allra största del kommer projektets aktiviteter att fortsätta efter projektets slut. Vi har i huvudsak arbetat med ordinarie personal i projektet, vilket gör att den utbildning och de erfarenheter som gjorts kommer att behållas, och de kommer i stor utsträckning fortsätta arbetet efter projektets slut. Även lokalerna kommer att finnas kvar, med tillhörande möblering. Det under projekttiden utvecklade arbetet med det Kommunala aktivitetsansvaret (KAA), kommer också att leva kvar. Projektarbetet är förankrat hos chefen på utbildningsförvaltningen, hos ordföranden i berörda nämnder samt hos rektor för vuxenutbildningen.

Kommentarer och tips

En avgörande faktor för att kunna stötta deltagare framåt är att bygga relationer och skapa tillit, då skapas förutsättningar för att individerna ska öppna upp för samtal gällande studierna och framtiden. Det är viktigt att inse att arbete med vissa individer ur målgruppen tar mycket tid och energi samt att studieresultaten ibland inte visar sig omedelbart. Därför är tålamod och långsiktighet viktiga redskap att ha med i arbetet.

Pandemin har givetvis begränsat arbetet både personal och deltagare, extra svårt blev det när en deltagare var hemmasittare och pandemin gav anledning att förstärka beteendet istället för att utmana det som ofta var ett undvikandebeteende.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Vi förändrar arbetsmarknaden

Diarienummer:

Inkom:

Kontaktperson för ytterligare information:

Slutrapport ska undertecknas av projektledare eller person som har rätt att företräda projektägaren. Undertecknad intygar att lämnade uppgifter är fullständiga och riktiga.

Underskrift projektansvarig/projektledare:

2022-10-06

Datum

Martin Vrethammar
Namnteckning

Martin Vrethammar

Namnförtydligande

Skicka även dokumentet till projektets ansvarige samordnare på Svenska ESF-rådet via e-post

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Svenska
ESF-rådet

